

Věc C-187/20

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora**

Datum doručení:

28. dubna 2020

Předkládající soud:

Landgericht Ravensburg (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

31. března 2020

Žalobci:

JL

DT

Žalované:

BMW Bank GmbH

Volkswagen Bank GmbH

Předmět původního řízení

Smlouva o spotřebitelském úvěru – Informace, které mají být uvedeny – Směrnice 2008/48/ES – Právo odstoupit od smlouvy – Odkaz na možnost mimosoudního postupu řešení sporů – Zánik práva na odstoupení od smlouvy – Zneužití práva

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžných otázkách

Výklad unijního práva, článek 267 SFEU

Předběžné otázky

1. Je třeba čl. 10 odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o

spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen „směrnice 2008/48/ES“) vykládat v tom smyslu, že u tohoto druhu úvěru je případně třeba uvést, že se jedná o smlouvu o vázaném úvěru a/nebo že se jedná o úvěrovou smlouvu na dobu určitou?

2. Je třeba čl. 10 odst. 2 písm. d) směrnice 2008/48/ES vykládat tak, že u podmínek pro použití úvěru u smluv o vázaném úvěru k financování předmětu koupě v případě vyplacení částky úvěru prodávajícímu musí být uvedeno, že dlužník je ve výši vyplacené částky osvobozen od své povinnosti na zaplacení kupní ceny a prodávající mu musí, pokud byla kupní cena uhrazena v plné výši, předat zakoupený předmět?
3. Je třeba čl. 10 odst. 2 písm. l) směrnice 2008/48/ES vykládat tak, že
  - a) musí být úroková sazba použitelná v případě opožděných plateb platná při uzavření úvěrové smlouvy sdělena jako absolutní číslo, přinejmenším ale musí být jako absolutní číslo uvedena platná referenční úroková sazba [v tomto případě základní úroková sazba podle § 247 BGB (Bürgerliches Gesetzbuch, občanský zákoník)], ze které se navýšením (v tomto případě o pět procentních bodů podle § 288 odst. 1 druhé věty BGB) vypočte platná úroková sazba použitelná v případě opožděných plateb?
  - b) musí být konkrétně objasněn mechanismus úpravy úrokové sazby použitelné v případě opožděných plateb, přinejmenším však musí být odkázáno na vnitrostátní normy, z nichž lze úpravu úrokové sazby použitelné v případě opožděných plateb dovodit (§ 247, § 288 odst. 1 druhá věta BGB)?
4. a) Musí být čl. 10 odst. 2 písm. r) směrnice 2008/48/ES vykládán v tom smyslu, že v úvěrové smlouvě musí být za účelem stanovení odškodnění za předčasné splacení hrazeného při předčasném splacení úvěru uvedena konkrétní, pro spotřebitele pochopitelná metodika výpočtu, aby spotřebitel mohl alespoň přibližně vypočítat výši odškodnění hrazeného při předčasném ukončení platnosti smlouvy?
  - b) [v případě kladné odpovědi na předcházející otázku uvedenou pod bodem a)]:

Brání čl. 10 odst. 2 písm. r) a čl. 14 odst. 1 druhá věta směrnice 2008/48/ES vnitrostátní právní úpravě, podle níž při neúplných informacích ve smyslu čl. 10 odst. 2 písm. r) směrnice 2008/48/ES lhůta pro odstoupení od smlouvy přesto začíná okamžikem uzavření smlouvy a zaniká pouze nárok věřitele na odškodnění za předčasné splacení úvěru?

5. Je třeba čl. 10 odst. 2 písm. s) směrnice 2008/48/ES vykládat tak,

- a) že v úvěrové smlouvě musí být uvedena rovněž práva stran úvěrové smlouvy na ukončení platnosti smlouvy upravená ve vnitrostátním právu, zejména též právo dlužníka na výpověď smlouvy ze závažného důvodu podle § 314 BGB u úvěrových smluv na dobu určitou, a že musí být výslovně uveden odstavec, ve kterém je toto právo na ukončení platnosti smlouvy upraveno?
- b) [v případě záporné odpovědi na předcházející otázku uvedenou pod bodem a)]:

že nebrání vnitrostátnímu ustanovení, podle nějž je uvedení vnitrostátního zvláštního práva na výpověď informací, která má být uvedena v úvěrové smlouvě ve smyslu čl. 10 odst. 2 písm. s) směrnice 2008/48/ES?

- c) že v úvěrové smlouvě je třeba u veškerých práv stran úvěrové smlouvy na ukončení platnosti smlouvy upozornit na lhůtu a formu, které jsou v případě uplatnění práva na ukončení platnosti smlouvy stanoveny pro oznámení o ukončení platnosti smlouvy?

6. Je třeba čl. 10 odst. 2 písm. t) směrnice 2008/48/ES vykládat tak, že v úvěrové smlouvě musejí být sděleny nezbytné formální předpoklady pro stížnost a/nebo prostředek nápravy při mimosoudním řízení o stížnosti a/nebo prostředku nápravy? Je nedostačující, pokud je v tomto smyslu odkázáno na jednací řád pro mimosoudní řízení o stížnosti a/nebo prostředku nápravy dostupný na internetu?

7. Je u smlouvy o spotřebitelském úvěru vyloučeno, aby se věřitel v případě výkonu práva spotřebitele na odstoupení od smlouvy podle čl. 14 odst. 1 první věty směrnice 2008/48/ES dovoľával námitky zániku práva,

- a) pokud některá z povinných informací, které stanoví čl. 10 odst. 2 směrnice 2008/48/ES, nebyla řádně obsažena v úvěrové smlouvě ani nebyla řádně poskytnuta dodatečně a lhůta pro odstoupení od smlouvy podle čl. 14 odst. 1 směrnice 2008/48/ES proto nezačala běžet?

- b) [v případě záporné odpovědi na předcházející otázku uvedenou pod bodem a)]:

pokud se zánik práva v rozhodující míře zakládá na době, která uplynula od uzavření smlouvy, a/nebo na úplném naplnění smlouvy oběma smluvními stranami a/nebo na nakládání věřitele s vrácenou částkou úvěru nebo na vrácení úvěrových záruk a/nebo (u kupní smlouvy spojené s úvěrovou smlouvou) na užívání nebo prodeji financovaného předmětu spotřebitelem, spotřebitel však v relevantním období a v okamžiku naplnění

relevantních okolností o existenci svého práva na odstoupení od smlouvy nevěděl a za tuto neznalost není odpovědný, a věřitel také nemohl vycházet z toho, že spotřebitel příslušnou znalostí disponuje?

8. Je u smlouvy o spotřebitelském úvěru vyloučeno, aby se věřitel v případě výkonu práva spotřebitele na odstoupení od smlouvy podle čl. 14 odst. 1 první věty směrnice 2008/48/ES dovolával námitky zneužití práva,

a) pokud některá z povinných informací, které stanoví čl. 10 odst. 2 směrnice 2008/48/ES, nebyla řádně obsažena v úvěrové smlouvě ani nebyla řádně poskytnuta dodatečně a lhůta pro odstoupení od smlouvy podle čl. 14 odst. 1 směrnice 2008/48/ES tedy nezačala běžet?

b) [v případě záporné odpovědi na předcházející otázku uvedenou pod bodem a)]

pokud se zneužívající výkon práva v rozhodující míře zakládá na době, která uplynula od uzavření smlouvy, a/nebo na úplném naplnění smlouvy oběma smluvními stranami a/nebo na nakládání věřitele s vrácenou částkou úvěru nebo na vrácení úvěrových záruk a/nebo (u kupní smlouvy spojené s úvěrovou smlouvou) na užívání nebo prodeji financovaného předmětu spotřebitelem, spotřebitel však v relevantním období a v okamžiku naplnění relevantních okolností o existenci svého práva na odstoupení od smlouvy nevěděl a za tuto neznalost není odpovědný, a věřitel také nemohl vycházet z toho, že spotřebitel příslušnou znalostí disponuje?

Uplatňovaná ustanovení unijního práva

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen: směrnice 2008/48), zejména čl. 10 odst. 2 písm. a), d), l), r), s) a t)

Uplatňovaná ustanovení vnitrostátního práva

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (uvozovací zákon k občanskému zákoníku, dále jen „EGBGB“), čl. 247, §§ 3, 6 a 7

Bürgerliches Gesetzbuch (občanský zákoník, dále jen „BGB“), zejména §§ 242, 247, 288, 314, 355, 356b, 357, 357a, 358, 492, 495

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

- 1 Základem žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce C-187/20 jsou dvě spojená řízení.
- 2 Ve věci JL v. BMW Bank uzavřel žalobce s BMW Bank úvěrovou smlouvu na částku 24.401,84 eur netto, která byla účelově vázána na nákup motorového vozidla k soukromému užívání. Druh úvěru není ve smlouvě blíže uveden. V Evropských standardních informacích pro spotřebitelské úvěry připojených ke smlouvě, které se staly součástí smluvního dokumentu, se pro typ úvěru uvádí pouze toto: „Splátkový úvěr s konstantními měsíčními splátkami a pevnou úrokovou sazbou“. Pokud jde o výplatu výše úvěru, smlouva obsahuje v části „Důležitá upozornění“ pro dlužníka informaci, že půjčka je vyplacena prodávajícímu v okamžiku dodání vozidla.
- 3 Pokud jde o úrokovou sazbu použitelnou v případě opožděných plateb, obsahuje úvěrová smlouva následující informace: „Pokud je dlužník ... v prodlení s platbami, budou úroky použitelné v případě opožděných plateb z prodlení účtovány ve výši pěti procentních bodů nad příslušnou základní sazbou ročně. Základní sazba se určuje každý rok k 7. lednu a 7. červenci a oznamuje ji Deutsche Bundesbank ve Spolkovém věstníku.“
- 4 Pokud jde o možné odškodnění za předčasné splacení, úvěrová smlouva stanoví: „V případě předčasného splacení... může banka v souladu s § 502 BGB požadovat přiměřené odškodnění za předčasné splacení, za škodu přímo související s předčasným splacením. Škoda se vypočítává podle finančnematematických rámcových podmínek předepsaných ze strany Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr), které zejména zohledňují změny úrovně úrokových sazeb, které nastaly v mezidobí, peněžní toky původně dohodnuté pro dotčený úvěr, ušlý zisk banky, náklady na krytí rizik a na správu ušetřené v důsledku předčasného splacení a administrativní zátěž spojenou s předčasným splacením (poplatek za zpracování).
- 5 Pokud jde o možné předčasné ukončení úvěrové smlouvy, podmínky úvěru sice stanoví, že právo dlužníka na ukončení z důležitého důvodu zůstává nedotčeno. Příslušné ustanovení § 314 BGB však není zmíněno a rovněž není uvedeno, že k ukončení podle § 314 odst. 3 BGB musí dojít v přiměřené lhůtě.
- 6 Pokud jde o možnost postupu veřejného ochránce práv, úvěrová smlouva zdůrazňuje, že pro možnost řešení sporů s bankou existuje možnost, obrátit se na ombudsmana soukromých bank. Bližší podmínky upravuje „Jednací řád pro rozhodování o stížnostech zákazníků v německém bankovním sektoru“, který je k nahlédnutí na vyžádání nebo na internetových stránkách Bundesverband der Deutschen Banken e. V., www.bdb.de. Stížnost musí být zaslána písemně Kundenbeschwerdestelle (úřadu pro stížnosti zákazníků) u Bundesverband deutscher Banken.

- 7 Kupní cena vozidla byla 23 500 eur. Žalobce prodejci (autosalon) poskytl akontaci ve výši 1 000 eur a financoval zbývající částku 22 500 EUR a tři jednorázové částky pojistného v celkové výši 1 901,84 EUR z uvedené půjčky. Žalovaná využila součinnosti prodávajícího jako zprostředkovatele úvěru při přípravě a uzavření úvěrové smlouvy. V úvěrové smlouvě bylo dále dohodnuto, že žalobce obdrží od 5. května 2017 částku 25 814,98 EUR (čistá výše půjčky 24 401,84 eur plus úrok ve výši 1 413,14 EUR), prostřednictvím 47 stálých měsíčních splátek po 309, 25 eur a konečné splátky ve výši 11 280 eur k 5. dubnu 2021. Dopisem ze dne 13. června 2019 žalobce odvolal svůj projev vůle směřující k uzavření dotčené úvěrové smlouvy.
- 8 Žalobce se domnívá, že odstoupení od smlouvy je účinné, protože lhůta pro odstoupení od smlouvy nezačala běžet kvůli chybným povinným informacím. Žalobce žádá o určení, že z důvodu odstoupení od smlouvy nedluží od 13. června 2019 z úvěrové smlouvy ze dne 4. května 2017 ani úroky ani splátky.
- 9 Žalovaná považuje žalobu za neopodstatněnou, protože žalobci řádně poskytla všechny povinné informace a lhůta pro odstoupení od smlouvy uplynula. Žalovaná se dále dovolává námitky zániku práva a zneužití práva na uplatnění práva na odstoupení.
- 10 V řízení DT v. Volkswagen Bank skutkový stav v zásadě odpovídá skutkovému stavu v prvně uvedeném řízení. Také zde není podrobně popsán druh úvěru. Na straně 1 úvěrové smlouvy je však poznámka: „Na smlouvu se dále vztahují uvedené podmínky úvěru ...“. V evropských standardních informacích, které žalobce obdržel, je k druhu úvěru uvedeno: „Anuitní půjčka se zabezpečeným právem na vrácení (neměnné měsíční splátky a zvýšená konečná splátka)“. Pokud jde o výplatu výše úvěru, obsahuje úvěrová smlouva informaci, že půjčka má být vyplacena prodávajícímu.
- 11 Pokud jde o úrokovou sazbu použitelnou v případě opožděných plateb, obsahuje úvěrová smlouva následující informace: „Po ukončení smlouvy vám budeme fakturovat zákonnou úrokovou sazbu použitelnou v případě opožděných plateb. Roční úroková sazba použitelná v případě opožděných plateb je o 5 procentních bodů vyšší než příslušná základní sazba.“ Kromě toho „Evropské standardní informace pro spotřebitelské úvěry“ poskytnuté žalobci uvádějí: „Roční úroková sazba použitelná v případě opožděných plateb je o 5 procentních bodů vyšší než příslušná základní sazba. Základní úroková sazba je určena Deutsche Bundesbank a je stanovena každoročně k 1. lednu a 7. červenci.“
- 12 Pokud jde o možné odškodnění za předčasné splacení, úvěrová smlouva mimo jiné stanoví: „Za škodu přímo související s předčasným splacením může banka požadovat přiměřené odškodnění za předčasné splacení. Škoda se vypočítává podle finančnematematických rámcových podmínek předepsaných ze strany Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr), které zejména zohledňují změny úrovně úrokových sazeb, které nastaly v mezidobí, peněžní toky původně dohodnuté pro dotčený úvěr, ušlý zisk banky, administrativní zátěž spojenou s

předčasným splacením (poplatek za zpracování) a náklady na krytí rizik a na správu ušetřené v důsledku předčasného splacení.“

- 13 V úvěrové smlouvě není na právo vypůjčovatele ukončit platnost smlouvy podle vnitrostátního práva u dlouhodobých závazkových vztahů ze závažného důvodu podle § 314 BGB vůbec poukázáno. Uveden není ani postup, který je třeba dodržet (zejména forma a lhůta pro výpověď danou dlužníkem). Je však uvedeno, za jakých podmínek existuje právo věřitele na ukončení platnosti smlouvy z důležitého důvodu, nikoli však v jaké formě a v jakém časovém období.
- 14 Pokud jde o možnost postupu veřejného ochránce práv, úvěrová smlouva i v tomto případě zdůrazňuje, že pro možnost řešení sporů s bankou existuje možnost, že se banka zúčastní postupu urovnání sporu u spotřebitelské arbitráže „ombudsmana soukromých bank“ (www.bankenombudsmann.de). Bližší podmínky upravuje „Jednací řád pro rozhodování o stížnostech zákazníků v německém bankovním sektoru“, který je k dispozici na vyžádání nebo na je dostupný v internetu na stránkách www.bankenverband.de. Stížnost musí být zaslána písemně (např. dopisem, faxem nebo e-mailem Kundenbeschwerdestelle (úřadu pro stížnosti zákazníků) u Bundesverband deutscher Banken.
- 15 V projednávaném případě musela být úvěr splatný k 1. dubnu 2020. Odstoupení od smlouvy bylo oznámeno dopisem ze dne 12. ledna 2019.
- 16 Žalobce se domnívá, že odstoupení od smlouvy je účinné, protože lhůta pro odstoupení od smlouvy nezačala běžet kvůli chybným povinným informacím. Žalobce požaduje, aby mu žalovaná po vrácení zakoupeného vozidla vrátila 43 splátek úvěru zaplacených do doby ústního jednání, v celkové výši 17 012,95 eur. Mimoto žalobce žádá o určení, že nedluží z úvěrové smlouvy ani úroky ani splátky. Žalobce dále požaduje úhradu svých nákladů na mimosoudní právní zastoupení.
- 17 Žalovaná se podpůrně dovolává svého zadržovacího práva z důvodu svého údajného nároku na zaplacení úroků z úvěru až do předání vozidla. Žalovaná dále tvrdí, že žalobce musí nahradit ztrátu hodnoty vozidla, kterou je třeba přičíst používání vozidla žalobcem.

Stručné uvedení odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 18 Úspěch žalob závisí na tom, zda bylo příslušné odstoupení od úvěrových smluv účinné a zda se případně příslušný věřitel může dovolávat námitky zániku práva nebo právně zneužívajícího výkonu práva na odstoupení od smlouvy.
- 19 Platnost daného oznámení žalobce o odstoupení od smlouvy je podmíněna tím, že ještě neuplynula dvoutýdenní lhůta pro odstoupení upravená v § 355 odst. 2 první větě BGB. Podle § 356b odst. 2 první věty BGB však lhůta pro odstoupení nepočne běžet, pokud v úvěrové smlouvě nejsou obsaženy úplné povinné informace podle § 492 odst. 2 BGB, čl. 247 § 6 až 13 EGBGB. V takovém

- případě počíná lhůta podle § 356 odst. 2 druhé věty BGB běžet teprve po dodatečném poskytnutí povinných informací. Z neúplných povinných informací by se v projednávaných případech mělo vycházet, zvláště pokud alespoň jedna z povinných informací podle čl. 10 odst. 2 písm. a), d), l), r), s) a t) směrnice 2008/48 není řádně obsažena v úvěrové smlouvě.
- 20 I když byly u projednávaných případů vzájemné smluvní závazky k okamžiku odstoupení od smlouvy již z velké části splněny, odstoupení od smlouvy bylo v zásadě stále přípustné, protože německé právo nestanoví zánik práva na odstoupení od smlouvy pro spotřebitelské úvěrové smlouvy. Vnitrostátní zákonodárce se úmyslně rozhodl pro časově neomezené právo na odstoupení od smlouvy.
- 21 V projednávaných případech možná mohou věřitelé úspěšně uplatnit námitku zániku výkonu práva na odstoupení od smlouvy nebo námitku právně zneužívajícího výkonu práva na odstoupení od smlouvy. Je však třeba zkoumat, jaké předpoklady platí podle unijního práva Unie pro námitku zániku práva nebo zneužití práva vůči výkonu práva na odstoupení od smlouvy podle čl. 14 odst. 1 první věty směrnice 2008/48.
- 22 Jednotlivě k předloženým otázkám uvádí předkládající soud následující:
- 23 K otázce 1: Je sporné, jak je třeba chápat čl. 10 odst. 2 písm. a) směrnice 2008/48, podle kterého musí být v úvěrové smlouvě jasně a výstižně uveden druh úvěru. Tato otázka je ve vnitrostátní jurisprudenci a literatuře zodpovězena různě. Podle předkládajícího soudu je důležité, jak je na tuto otázku třeba odpovědět z hlediska unijního práva.
- 24 Na jedné straně by mohlo stačit, že byly zmíněny platby ve splátkách a pevná úroková sazba. Tento výklad směrnice 2008/48 považuje Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) za jediný správný, aniž by ponechal prostor pro důvodné pochybnosti. Na druhé straně by systematická souvislost mohla naznačovat, že u druhu úvěru musí být rovněž uvedeno, že se jedná o smlouvu o vázaném úvěru, protože čl. 3 písm. n) směrnice 2008/48 definuje smlouvy o vázaném úvěru jako zvláštní druh úvěrových smluv a její článek 15 upravuje zvláštní právní důsledky pro konstelaci smlouvy o vázaném úvěru. Ze systematiky lze rovněž odvodit, že musí být výslovně vyjasněno, zda jde o úvěrovou smlouvu na dobu určitou nebo neurčitou, protože článek 13 směrnice 2008/48 obsahuje zvláštní pravidla pro úvěrové smlouvy na dobu neurčitou.
- 25 K otázce 2: Je sporné, jak je třeba chápat čl. 10 odst. 2 písm. d) směrnice 2008/48, podle kterého musí být podmínky čerpání úvěru uvedeny jasně a výstižně. Předkládající soud má za problematické mimo jiné to, že v obou kreditních smlouvách nejsou poskytnuty informace o tom, že provedením platby závazek kupní ceny vůči prodávajícímu v této výši zaniká, a že kupující může po úplném zaplacení kupní ceny požádat prodávajícího o předání zakoupeného vozidla. Poukazuje však na to, že otázka, jak je třeba chápat čl. 10 odst. 2 písm. d)

směrnice 2008/48, není ve vnitrostátní judikatuře a literatuře jednotně zodpovězena.

- 26 Na jedné straně může být dostačující, aby při vyplacení částky úvěru třetí straně stačilo, že je spotřebiteli pouze sděleno, komu je částka úvěru vyplacena. Naproti tomu by však formulace v čl. 10 odst. 2 písm. d) směrnice 2008/48 mohla být vykládána tak, že v případě smlouvy o vázaném úvěru uzavřené za účelem financování vozidla musí být spotřebitel informován o plněních, které obdrží namísto částky úvěru, že je totiž v částce zaplacené prodávajícimu osvobozen od své povinnosti platit kupní cenu a že (pokud byla kupní cena zaplacená v plné výši), může od prodávajícího požadovat předání předmětu koupě.
- 27 K otázce 3: Je sporné, jak je třeba chápat čl. 10 odst. 2 písm. l) směrnice 2008/48, podle kterého musí úvěrová smlouva jasně a výstižně uvádět úrokovou sazbu použitelnou v případě opožděných plateb platnou v okamžiku uzavření úvěrové smlouvy a podmínky pro její úpravu.
- 28 Mohlo by stačit, aby obsah zákonné úpravy úroků v případě opožděných plateb ve vnitrostátním právu (v projednávaném případě § 288 odst. 1 druhá věta BGB) byl zahrnut do smlouvy. Předkládající soud poukazuje na to, že Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) v rozhodnutí z února 2020 považoval tento výklad směrnice 2008/48 za správný, aniž by zůstával prostor pro rozumné pochybnosti.
- 29 Takové chápání čl. 10 odst. 2 písm. l) směrnice 2008/48 však podle předkládajícího soudu není jediné možné. Ve směrnici obsažený dovětek „platnou v okamžiku uzavření úvěrové smlouvy“ a požadavek jasnosti a výstižnosti by mohly nasvědčovat tomu, že aktuálně platnou sazbu použitelnou v případě opožděných plateb je třeba uvést pokud možno co nejpřesněji, tedy jako absolutní číslo, nebo že je přinejmenším třeba jako absolutní hodnotu oznámit aktuální výši platné základní úrokové sazby podle § 247 BGB, jelikož pak by spotřebitel mohl aktuální sazbu použitelnou v případě opožděných plateb zjistit prostým součtem (+ 5 procentních bodů). Může být rovněž nutné vysvětlit mechanismus úpravy sazby použitelné v případě opožděných plateb, totiž to, že úroková sazba použitelná v případě opožděných plateb je podle vnitrostátního práva v souladu s §§ 247 a 288 odst. 1 BGB o pět procentních bodů vyšší než základní sazba vyhlášená půlročně Deutsche Bundesbank.
- 30 Předkládající soud krom toho poukazuje na to, že ze skutečnosti, že autor směrnice nedefinoval v článku 3 směrnice 2008/48 úroky použitelné v případě opožděných plateb - na rozdíl od procentní sazby nákladů v čl. 3 písm. i) směrnice 2008/48 -, nelze pro klíčovou otázku odvodit, zda má být výchozí úroková sazba použitelná v případě opožděných plateb uvedena jako absolutní číslo. I bez právní definice ve směrnici je totiž zcela zřejmé, že úroková sazba použitelná v případě opožděných plateb je rovněž vyjádřena jako roční procentní sazba. Relevantní otázkou výkladu v této souvislosti je naopak, zda postačuje, že je přitom odkazováno na referenční úrokovou sazbu, která byla zveřejněna jinde, nebo zda

je nutné spotřebiteli uvést přesnou úrokovou sazbu, platnou při uzavření smlouvy, ve formě procentního čísla.

- 31 K otázce 4: Je sporné, jak je třeba chápat čl. 10 odst. 2 písm. r) směrnice 2008/48, podle kterého musejí být informace o případném právu věřitele na odškodnění a o způsobu, kterým se toto odškodnění stanoví uvedeny jasně a výstižně.
- 32 Možný je výklad, že za účelem objasnění způsobu výpočtu odškodnění, které má být zapláceno, lze odkázat na zásady uvedené v judikatuře a na výpočtové faktory, které je při tom třeba zohlednit, aniž by se uvedla konkrétní metodika výpočtu. V rozhodnutí z února 2020 považuje Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) tento výklad směrnice 2008/48 sám za správný, aniž by zůstal prostor pro rozumné pochybnosti. Předkládající soud to však nepovažuje za jediný možný výklad a poukazuje mimo jiné na bod 39 odůvodnění směrnice.
- 33 V případě kladné odpovědi na otázku 4 a), je mimoto třeba odpovědět na otázku 4 b), zda čl. 10 odst. 2 písm. r) a čl. 14 odst. 1 druhá věta směrnice 2008/48 brání vnitrostátní právní úpravě, podle které při neúplných informacích ve smyslu čl. 10 odst. 2 písm. r) této směrnice, lhůta pro odstoupení od smlouvy přesto začíná okamžikem uzavření smlouvy a zaniká pouze nárok věřitele na odškodnění za předčasné splacení úvěru. Toto je také kontroverzní v národní judikatuře a literatuře. Podle jednoho názoru je nedostatečná informace o výpočtu odškodnění za předčasné splacení sankcionována pouze tím, že nárok na odškodnění za předčasné splacení zanikne. Podle opačného názoru to není slučitelné s čl. 10 odst. 2 písm. r) směrnice 2008/48. K tomuto názoru se přiklání rovněž předkládající soud a odkazuje na bod 39 odůvodnění směrnice 2008/48.
- 34 K otázce 5: Je sporné, jak je třeba chápat čl. 10 odst. 2 písm. s) směrnice 2008/48, podle kterého musí být jasně a výstižně uveden postup, jenž má být použit při uplatnění práva na ukončení platnosti úvěrové smlouvy. Toto ustanovení by mohlo být vykládáno tak, že autor směrnice sice vědomě chtěl i nadále umožňovat vnitrostátní právem upravená práva na ukončení platnosti smlouvy, ale že spotřebitel musí být informován jen o právech na ukončení platnosti smlouvy upravených v samotné směrnici. Mohl by tomu nasvědčovat zejména cíl spočívající v [usnadnění] volného pohybu úvěrových nabídek za optimálních podmínek pro ty, kdo úvěr nabízejí, uvedený v bodě 8 odůvodnění směrnice 2008/48. Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) považuje tento výklad za zřejmý.
- 35 Na druhé straně cíl spočívající v dostatečném stupni ochrany spotřebitele, rovněž zdůrazněný v bodě 8 odůvodnění směrnice 2008/48, by mohl vyžadovat, aby byly poskytovány rovněž informace o právech na ukončení platnosti smlouvy, která jsou upravena vnitrostátním právem, a o formálních podmínkách, které se na ně vztahují. Pro to podle názoru předkládajícího soudu hovoří body 24 a 31 odůvodnění této směrnice.

- 36 K otázce 6: Je sporné, jak je třeba chápat čl. 10 odst. 2 písm. t) směrnice 2008/48, podle kterého musí úvěrová smlouva jasně a výstižně uvádět, zda existuje pro spotřebitele mechanismus mimosoudního urovnávání stížností a prostředků nápravy, a pokud ano, způsob přístupu k němu.
- 37 Mohlo by stačit, že je ohledně přístupových podmínek zákaznické stížnosti odkázáno na jednací řád v internetu. Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) to považuje za dostatečné v uvedeném rozhodnutí z února 2020. Zejména jasnost a výstižnost vyžadovaná směrnicí by mohly vyžadovat, aby formální požadavky na přístup k postupům urovnávání byly plně uvedeny v samotné úvěrové smlouvě, aby spotřebitel mohl jasně a snadno určit, jak může zahájit takové řízení v přípustné formě. Zejména nemusí být dostatečně jasné a výstižné odkazovat, pokud jde o podmínky přístupu, na vícestránkový jednací řád na internetu, přičemž spotřebitel musí nejprve najít a zanalyzovat aktuálně platné znění jednacího řádu, aby našel část jednacího řádu, ve které jsou upraveny formální přístupové podmínky stížnosti zákazníka.
- 38 Může to budít pochybnosti také v situaci, kdy se dynamicky odkazuje na jednací řád, který bude platit teprve v budoucnu v okamžiku dané pozdější stížnosti zákazníka, jehož obsah není samozřejmě znám při uzavření smlouvy.
- 39 Pokud jde o otázky 7 a 8, budiž odkázáno na odpovídající totožné úvahy ke slovně shodným otázkám 4 a 5 ve shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce C-155/20.
- 40 Závěrem předkládající soud prohlašuje, že i samosoudce u soudu prvního stupně má právo položit Soudnímu dvoru otázky k rozhodnutí o předběžné otázce. Nic jiného nevyplývá ani ze skutečnosti, že Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) rozhodnutím ze dne 11. února 2020 ohledně otázek 3, 4 a) a 5 uvedl, že správný výklad unijního práva je natolik zřejmý, že není žádný důvod k rozumným pochybnostem, a odkázal přitom na existenci „acte clair“ ve smyslu judikatury Soudního dvora CILFIT (rozsudek ze dne 6. října 1982, CILFIT, C-283/81, EU:C:1982:335, bod 16). Soud, který nerozhoduje v poslední instanci, totiž musí mít, pokud je názoru, že by z důvodu právního posouzení nadřízeného soudu mohlo dojít k rozhodnutí porušujícím unijní právo, možnost svobodně rozhodnout, zda položí Soudnímu dvoru otázky, ohledně nichž má pochybnosti.
- 41 Kromě toho se odkazuje na částečně totožné otázky a paralely k žádostem o rozhodnutí o předběžné otázce C-33/20 a C-155/20 a navrhuje se spojení řízení.